

Dan

Chapter 11

Swahili Interlinear

Reference: Swahili Biblica Neno

1
וְאֵנִי וְלִמְעוֹז לֹא יֵשׁוּב
na-mimi na-kumlinda
H0589 H4581
בְּשָׁנַת קַטִּיקָא מְוָקָא
katika-mwaka
H8141
אֶחָתְךָ וָאֶחָתְךָ
wa-kwanza
H0259
לְדָרְיוֹשׁ דָּרְיוֹשׁ
wa-Dario
H1867
מְדִי מְדִי
Mmedi
H4075
עֲמִי מְדִי
nilisimama
H5975
לְמִתְּוִי קִמְטִיָּא
kumtia-nguvu
H2388

Nami katika mwaka wa kwanza wa utawala wa Dario Mmedi, nilisimama kumsaidia na kumlinda.)

2
וְעַתָּה נָא וְעַתָּה
na-sasa
H6258
אֶמְתִּי וְעַתָּה
ukweli
H0571
אֲנִידְךָ נִטְקִיָּא
nitakuambia
H5046
לְךָ וְעַתָּה
wewe
H2009
הִנֵּה-בָדוֹ
tazama-
H5750
עוֹדְךָ וְעַתָּה
watatu
H7969
מְלָכִים וְעַתָּה
wafalme
H4428
עֲמִי וְעַתָּה
watasimama
H5975
לְפָנֶיךָ וְעַתָּה
katika-Uajemi
H6539
וְהַרְבִּיעִי וְעַתָּה
na-wa-nne
H7243
יַעֲשֶׂיךָ וְעַתָּה
atajilimbikizia
H6238
עֲשֶׂיךָ וְעַתָּה
utajiri-
H6239
גְּדוֹלְךָ וְעַתָּה
mkubwa
H3605
מְלָכִים וְעַתָּה
ufalme
H4438
יָנוּ וְעַתָּה
wa-Uyunani
H3120
אֶתְךָ וְעַתָּה
-
H0853
הַכֹּל וְעַתָּה
wote
H3605
יַעֲשֶׂיךָ וְעַתָּה
ataamsha
H5782
בְּעֵשְׂרֵי וְעַתָּה
katika-utajiri-wake
H6239

“Sasa basi, ninakuambia kweli: Wafalme watatu zaidi watatokea Uajemi, kisha atatokea mfalme wa nne, ambaye atakuwa tajiri sana kuliko wengine wote. Wakati atakapokuwa amekwisha kujipatia nguvu kwa utajiri wake, atamchochea kila mmoja dhidi ya ufalme wa Uyunani.

3
וְעַתָּה וְעַתָּה
na-atafanya
H5975
וְעַתָּה וְעַתָּה
mkubwa
H4474
וְעַתָּה וְעַתָּה
utawala
H4910
וְעַתָּה וְעַתָּה
na-atatawala
H1368
וְעַתָּה וְעַתָּה
shujaa
H4428
וְעַתָּה וְעַתָּה
mfalme
H5975
וְעַתָּה וְעַתָּה
na-atasimama
H7522
כַּרְצוֹנֵי וְעַתָּה
kama-arendavyo
H7522

Ndipo mfalme mwenye nguvu atatokea, ambaye atatawala kwa nguvu nyingi na kufanya anavyopenda.

4
וְעַתָּה וְעַתָּה
na-atafanya
H5975
וְעַתָּה וְעַתָּה
mkubwa
H4474
וְעַתָּה וְעַתָּה
utawala
H4910
וְעַתָּה וְעַתָּה
na-atatawala
H1368
וְעַתָּה וְעַתָּה
shujaa
H4428
וְעַתָּה וְעַתָּה
mfalme
H5975
וְעַתָּה וְעַתָּה
na-atasimama
H7522
כַּרְצוֹנֵי וְעַתָּה
kama-arendavyo
H7522
וְעַתָּה וְעַתָּה
na-atafanya
H5975
וְעַתָּה וְעַתָּה
mkubwa
H4474
וְעַתָּה וְעַתָּה
utawala
H4910
וְעַתָּה וְעַתָּה
na-atatawala
H1368
וְעַתָּה וְעַתָּה
shujaa
H4428
וְעַתָּה וְעַתָּה
mfalme
H5975
וְעַתָּה וְעַתָּה
na-atasimama
H7522
כַּרְצוֹנֵי וְעַתָּה
kama-arendavyo
H7522
וְעַתָּה וְעַתָּה
na-atafanya
H5975
וְעַתָּה וְעַתָּה
mkubwa
H4474
וְעַתָּה וְעַתָּה
utawala
H4910
וְעַתָּה וְעַתָּה
na-atatawala
H1368
וְעַתָּה וְעַתָּה
shujaa
H4428
וְעַתָּה וְעַתָּה
mfalme
H5975
וְעַתָּה וְעַתָּה
na-atasimama
H7522
כַּרְצוֹנֵי וְעַתָּה
kama-arendavyo
H7522
וְעַתָּה וְעַתָּה
na-atafanya
H5975
וְעַתָּה וְעַתָּה
mkubwa
H4474
וְעַתָּה וְעַתָּה
utawala
H4910
וְעַתָּה וְעַתָּה
na-atatawala
H1368
וְעַתָּה וְעַתָּה
shujaa
H4428
וְעַתָּה וְעַתָּה
mfalme
H5975
וְעַתָּה וְעַתָּה
na-atasimama
H7522
כַּרְצוֹנֵי וְעַתָּה
kama-arendavyo
H7522

Baada ya kujitokeza, milki yake itavunjwa na kugawanyika katika pande nne za mbinguni. Hautakwenda kwa wazao wake, wala hautakuwa na nguvu alizotumia, kwa sababu milki yake itang'olewa na kupewa wengine.

5 ויחזק na-atakuwa-na-nguvu H2388 שריו wakuu-wake H8269 ומן na-mmoja-wa- H5045 הנגב Kusini H5045 מלך mfalme-wa- H4428 ויחזק na-atakuwa-na-nguvu H2388

ממשלתו: utawala-wake H4475 רב mkubwa H4474 ממשל utawala H4474 ומשל na-atatawala H4910 עליו juu-yake

“Mfalme wa Kusini atakuwa na nguvu, lakini mmoja wa majemadari wake atakuwa na nguvu zaidi kuliko mfalme, naye atatawala ufalme wake mwenyewe kwa nguvu nyingi.

6 וּלְקִין וּשְׁנַיִם וַיִּתְחַבְּרוּ וּבִתּוֹ מֶלֶךְ-וַיָּבֹאוּ אֵלָיו- Kusi miaka na-mwishoni-mwa H0413 H0935 H5045 H4428 H1323 H2266 H8141 H7093

מלך mfalme H4428 הצפון wa-Kaskazini H6828 לעשות kufanya H4339 מישרים makubaliano H3808 וּלְאֵ- na-hatashika H6113 תעצור atashika H2220 הורוע ya-mkono H2220

וְהָיָה וְהָיָה וְהָיָה וְהָיָה וְהָיָה וְהָיָה וְהָיָה וְהָיָה na-aliyemzaa H3205 וּמְבִיאֶיהָ na-waliomleta H0935 היא yeye H1931 וְתַנְתֵּן na-atatolewa H5414 וְזָרְעוֹ na-mkono-wake H2220 וְעַמָּדָא atasimama H5975 וְלֵא na-hatasimama H3808

וּמְחֹזְקֶיהָ na-aliyemsaidia H2388 בְּעֵתֵיהֶם: katika-nyakati H6256

Baada ya miaka kadha, wataungana. Binti wa mfalme wa Kusini ataolewa kwa mfalme wa Kaskazini ili kuimarisha mapatano, lakini huyo binti nguvu zake hazitadumu; hata mfalme hatadumu wala nguvu zake. Katika siku hizo atafukuzwa, pamoja na hao wasindikizaji wake wa kifalme, watoto wake, na yeyote aliyemuunga mkono.

7 וְעַמָּדָא וְעַמָּדָא וְעַמָּדָא וְעַמָּדָא וְעַמָּדָא וְעַמָּדָא וְעַמָּדָא וְעַמָּדָא na-atasimama H5975 מְנַצֵּר kutoka-chipukizi H5342 שְׂרָשִׁיחַ la-mizizi-yake H8328 כְּנֹו mahali-pake H3653 וַיָּבֹאוּ na-atakuja H0935 אֵלָיו- kwa- H0413 הַחִיל jeshi H2428

וַיָּבֹאוּ na-ataingia H0935 בְּמַעוֹזֵיהֶם: katika-ngome H4581 מלך ya-mfalme H4428 הַצִּפּוֹן wa-Kaskazini H6828 וְעָשָׂה na-atawashinda H2388 בָּהֶם wao

“Mmoja kutoka jamaa ya huyo binti atainuka na kuchukua nafasi yake. Atashambulia majeshi ya mfalme wa Kaskazini na kuingia katika ngome yake; atapigana dhidi yao naye atashinda.

8 וְגַם וְגַם וְגַם וְגַם וְגַם וְגַם וְגַם וְגַם na-pia H1571 אֵלֶיהֶם miungu-yao H0430 עַם- pamoja-na- H0935 נְסֻכֵיהֶם sanamu-zao H4714 עַם- pamoja-na- H1931 כָּלִי vyombo H3627 חֲמַדָּתָם vya-thamani-vyao H3701 כֶּסֶף fedha

וְזָהָב na-dhahabu H2091 בְּשָׂבִי utumwani H0935 יָבֵא atavipeleka H4714 מִצְרַיִם Misri H1931 וְהוּא na-yeye H8141 שְׁנַיִם miaka H5975 וְעַמָּדָא atasimama H4428 מְלִיכָא kuliko-mfalme

וְהַצִּפּוֹן: wa-Kaskazini H6828

Tena ataitwaa miungu yao, vinyago vyao vya chuma, na vitu vyao vya thamani vya fedha na dhahabu, na kuvichukua hadi Misri. Kwa miaka kadha atamwacha mfalme wa Kaskazini bila kumsumbua.

9 וְכָא na-ataingia H0935 בְּמַלְכוּתָא katika-ufalme H4438 מֶלֶךְ wa-mfalme H4428 הַנְּגִב wa-Kusini H5045 וְשָׁב na-atarudi H7725 אֵלָיו- kwa- H0413 אֲדָמָתוֹ: nchi-yake H0127

Kisha mfalme wa Kaskazini atashambulia nchi ya mfalme wa Kusini, lakini atarudi nyuma hadi kwenye nchi yake.

10 רָבִים חִלִּים הַמּוֹן וְאֶסְפוּ יִתְגַּדּוּ (וּבְנֵיו) וּבְנוֹן
 mengi wa-majeshi umati na-watakusanya wataandaa-vita (na-wana-wake) [na-wana-wake]
[H2428](#) [H0622](#) [H1624](#) [H1121](#)

(וְיִתְגַּדּוּ) וְיִתְגַּדּוּ וְיִשָּׁב וְעֵבֶר וְשֹׁמֵר בּוֹא וְבֵא
 (na-ataandaa-vita) [na-wataandaa-vita] na-atarudi na-kupita na-kufurika kuja na-atakuja
[H1624](#) [H1624](#) [H7725](#) [H7857](#) [H0935](#) [H0935](#)

עַד- מְעֻזָּה (מְעֻזָּה): מְעֻזָּה
 mpaka- (ngome-yake) [ngome-yake]
[H4581](#) [H4581](#) [H5704](#)

Wana wa mfalme wa Kaskazini watajiandaa kwa vita na kukusanya jeshi kubwa, ambalo litafagia nchi kama mafuriko yasiyozuilika na kuendelea na vita hadi kwenye ngome ya mfalme wa Kusini.

11 וְיִתְמַרְמַר מְלֶכֶה הַנִּגְבּ וְיֵצֵא וְנִלְחַם עִמּוֹ עִם- מְלֶכֶה
 mfalme na- naye na-kupigana na-atatoka wa-Kusini mfalme na-atakasirka
[H4428](#) [H3318](#) [H5045](#) [H4428](#) [H4843](#)

הַצִּפּוֹן וְהַעֲמִיד הַמּוֹן לְבַּיְתוֹ וְהַמּוֹן וְהַמּוֹן וְהַמּוֹן
 mikononi-mwake umati na-utatolewa mkubwa umati na-atasimamisha wa-Kaskazini
[H3027](#) [H5414](#) [H5975](#) [H6828](#)

“Kisha mfalme wa Kusini atatoka kwa ghadhabu na kupigana dhidi ya mfalme wa Kaskazini, ambaye ataunda jeshi kubwa, lakini litashindwa.

12 וְנִשְׂא הַהַמּוֹן וְנִשְׂא וְנִשְׂא וְנִשְׂא וְנִשְׂא וְנִשְׂא
 moyo-wake (na-moyo-wake-utainuka) [moyo-wake-utajivuna] umati na-utakapoinuliwa
[H3824](#) [H7311](#) [H5375](#)

וְהַפִּיל רַבָּאוֹת וְהַפִּיל וְהַפִּיל וְהַפִּיל וְהַפִּיל וְהַפִּיל
 atakuwa-na-nguvu lakini-hatakuwa-na-nguvu makumi-elfu na-ataangusha
[H5810](#) [H3808](#) [H7239](#) [H5307](#)

Wakati jeshi litakapokuwa limechukuliwa, mfalme wa Kusini atajawa na kiburi na atachinja maelfu mengi, hata hivyo hatabaki na ushindi.

13 וְשָׁב מְלֶכֶה הַצִּפּוֹן וְהַעֲמִיד הַמּוֹן רַב מִן- הַרְאִשׁוֹן
 wa-Kaskazini mfalme na-atarudi wa-kwanza kuliko- mkubwa umati na-atasimamisha
[H7223](#) [H5975](#) [H6828](#) [H4428](#) [H7725](#)

וְלִקְחַן הַעֲתִים שָׁנִים וְבֵא וְבֵא וְבֵא וְבֵא וְבֵא וְבֵא
 na-mwishoni-mwa nyakati miaka atakuja atakuja atakuja atakuja atakuja atakuja
[H7399](#) [H2428](#) [H0935](#) [H0935](#) [H8141](#) [H6256](#) [H7093](#)

Kwa maana mfalme wa Kaskazini atakusanya jeshi jingine kubwa kuliko lile la kwanza; na baada ya miaka kadha, atasonga mbele na jeshi kubwa mno lililoandaliwa vizuri.

14 וּבְעֵתִים הַהֵם רַבִּים וְעִמָּדִי עַל- מְלֶכֶה הַנִּגְבּ וּבְנֵי
 na-wana-wa wa-Kusini mfalme dhidi-ya watasimama wengi hizo na-katika-nyakati
[H5045](#) [H4428](#) [H5975](#) [H1992](#) [H6256](#)

פְּרִיצֵי עַמָּה וְנִשְׂאוּ לְהַעֲמִיד חֲזוֹן וְנִכְשְׁלוּ:
 waasi watajinyanyua wa-watu-wako waasi
[H3782](#) [H2377](#) [H5975](#) [H5375](#) [H6530](#)

“Katika nyakati hizo wengi watainuka dhidi ya mfalme wa Kusini. Watu wenye ghasia miongoni mwa watu wako mwenyewe wataasi ili kutimiza maono, lakini bila mafanikio.

20 מַלְכוּת הָרַר נֹגֶשׁ מַעְבֵּיר כֶּנֹּה עַל- וְעַמָּד
 wa-ufalme kupitia-utukufu mtoza-ushuru atumaye mahali-pake mahali-pake na-atasimama
[H4438](#) [H1925](#) [H5065](#) [H3653](#) [H5975](#)

וּבְיָמִים אַחֲרֵיהֶם יִשְׁבֵּר וְלֹא בְּאֶפְסִים וְלֹא בְּמַלְחָמָה:
 kwa-vita na-si kwa-hasira lakini-si atavunjwa chache na-katika-siku
[H4421](#) [H3808](#) [H0639](#) [H3808](#) [H7665](#) [H0259](#) [H3117](#)

“Atakayetawala baada yake atamtuma mtoza ushuru ili kudumisha fahari ya kifalme. Hata hivyo, baada ya miaka michache ataangamizwa, lakini si katika hasira wala katika vita.

21 עָלִיו נָתַנּוּ וְלֹא- נִבְיָה כֶּנֹּה עַל- וְעַמָּד
 juu-yake walimpa na-hawatampa mdharau mahali-pake mahali-pake na-atasimama
[H5414](#) [H3808](#) [H0959](#) [H3653](#) [H5975](#)

הוֹד מַלְכוּת וּבָא בְּשֵׁלֹה וְהַחֲזִיק מַלְכוּת בְּחֻלְקֵי לְקוֹת:
 kwa-udanganyifu ufalme na-atachukua kwa-amani na-atakuja ya-ufalme heshima
[H2519](#) [H4438](#) [H2388](#) [H7962](#) [H0935](#) [H4438](#) [H1935](#)

“Atakayetawala baada yake atakuwa mtu wa kudharauliwa ambaye hajapewa heshima ya kifalme. Atauvamia ufalme wakati watu wake wanapojiona wako salama, naye atautwaa kwa hila.

22 וְזִרְעוֹת הַשָּׂטָף יִשְׁטְפוּ מְלֻפְנֵי וְיִשְׁבְּרוּ וְגַם נְגִיד בְּרִית:
 wa-agano mkuu na-pia na-zitavunjwa kutoka-mbele-yake zitafurika za-mafuriko na-nguvu
[H1285](#) [H5057](#) [H1571](#) [H7665](#) [H6440](#) [H7857](#) [H7858](#) [H2220](#)

Ndipo jeshi kubwa litafagiliwa mbele yake; jeshi pamoja na mkuu mmoja wa agano wataangamizwa.

23 וּמִן- הַתְּחַבְּרוֹת אֵלָיו יַעֲשֶׂה מְרָמָה וְעָלָה וְעָצָם
 na-kuwa-na-nguvu na-atapanda udanganyifu atafanya naye kuungana na-kutoka-
[H5927](#) [H4820](#) [H0413](#) [H2266](#)

בְּמַעַט- נְוִי:
 taifa na-watu-wachache-
[H4592](#)

Baada ya kufanya mapatano naye, atatenda kwa udanganyifu, na akitumia watu wachache tu ataingia madarakani.

24 לֹא- וְאִשֶּׁר וְעָשָׂה יְבוּא מְדִינָה וּבְמִשְׁמֵנִי בְּשֵׁלֹה
 hawakufanya ambayo na-atafanya atakuja za-mkoa na-katika-sehemu-nono kwa-amani
[H3808](#) [H0935](#) [H4082](#) [H7962](#)

יְבוּר לָהֶם וּרְכוּשׁ וְשִׁלָּל בָּזָה אֲבָתָיו וְאֲבֹת אֲבָתָיו עָשׂוּ
 atagawanya kwao na-mali na-mateka nyara za-baba-zake na-baba baba-zake wakafanya
[H0967](#) [H1992](#) [H7399](#) [H7998](#) [H0961](#) [H0001](#) [H0001](#) [H0001](#)

וְעַל מְבַצְרִים יַחֲשֵׁב מַחֲשַׁבְתָּיו וְעַד- עֵת:
 wakati mpaka- mipango-yake atapanga ngome na-dhidi-ya
[H6256](#) [H5704](#) [H4284](#) [H2803](#) [H4013](#)

Wakati majimbo yaliyo tajiri sana yanajiona salama, atayavamia, naye atafanikisha kile ambacho baba zake wala babu zake hawakuweza. Atagawa nyara, mateka na utajiri miongoni mwa wafuasi wake. Atafanya hila ya kupindua miji yenye maboma, lakini kwa muda mfupi tu.

25 וַיַּעַרְוּ כָחוֹ וּלְבָבוֹ עַל- מַלְמֶלֶךְ הַיָּבֵשׁ בְּתוֹלֵי נְדוּלֵי na-ataamsha nguvu-zake na-moyo-wake dhidi-ya mfalme wa-Kusini kwa-jeshi kubwa [H5782](#) [H3824](#) [H4428](#) [H5045](#) [H2428](#)

וּמַלְמֶלֶךְ הַיָּבֵשׁ וַתִּגְדָּהּ לְמַלְחָמָה בְּתוֹלֵי- נְדוּלֵי וְעֵצוֹם עַד- na-mfalme ataandaa-vita kwa-jeshi- kwa-vita kubwa sana- [H4428](#) [H1624](#) [H4421](#) [H2428](#) [H6099](#) [H5704](#)

מֵאֵד וְלֹא יַעֲמֵד קִי- יַחְשָׁבוּ עָלָיו מִחֻשְׁבוֹת: sana atasimama kwa-sababu- watapanga dhidi-yake mipango [H3966](#) [H5975](#) [H2803](#) [H4284](#) [H3808](#)

“Pamoja na jeshi kubwa atachochea nguvu zake na ushujaa wake dhidi ya mfalme wa Kusini. Mfalme wa Kusini atafanya vita na jeshi lenye nguvu sana, lakini hataweza kusimama kwa sababu ya kwa hila zilizofanywa dhidi yake.

26 וְאֹכְלֵי פַת- בָּנָו יִשְׁבְּרוּהוּ וַיְחִילוּ וַיִּשְׁטְרוּ וְנִפְלוּ na-walao chakula-chake kitamu watamvunja na-jeshi-lake litafurika wataanguka [H0398](#) [H6598](#) [H6598](#) [H7665](#) [H2428](#) [H7857](#) [H5307](#)

חֲלָלִים רָבִים: waliouawa wengi

Wale wanaokula kutoka kwenye ruzuku za mfalme watajaribu kumwagamiza; jeshi lake litafagiliwa mbali, nao wengi watakufa vitani.

27 וַשְּׁנֵיהֶם הַמַּלְכִּים לְבָבָם לְמוֹעַ וְעַל- שְׁלֹחַן אֶחָד כָּזַב יִדְבָּרוּ na-wote-wawili wafalme mioyo-yao kwa-uovu na-kwenye meza moja uongo watasema [H8147](#) [H4428](#) [H3824](#) [H4827](#) [H7979](#) [H0259](#) [H3577](#) [H1696](#)

וְלֹא תִצְלַח קִי- עוֹד קָן לְמוֹעֵד: lakini-haitafanikiwa itafanikiwa kwa-sababu- bado mwisho kwa-wakati-ulioamriwa [H3808](#) [H5750](#) [H7093](#) [H4150](#)

Wafalme hawa wawili, mioyo yao ikiwa imekusudia mabaya, wataketi kwenye meza moja na kudanganyana wao kwa wao, lakini pasipo faida, kwa sababu bado mwisho utakuja katika wakati ulioamriwa.

28 וַיֵּשֶׁב אֶרְצוֹ בְּרִכּוּשׁ נְדוּלֵי וּלְבָבוֹ עַל- בְּרִית קָדֵשׁ na-atarudi nchi-yake kwa-mali nyingi dhidi-ya agano takatifu [H7725](#) [H0776](#) [H7399](#) [H3824](#) [H1285](#) [H6944](#)

וַעֲשָׂה וְשָׁב לְאֶרְצוֹ: na-atafanya nchi-yake [H7725](#) [H0776](#)

Mfalme wa Kaskazini atarudi katika nchi yake na utajiri mwingi, lakini atakuwa ameukaza moyo wake kinyume na agano takatifu. Atachukua hatua dhidi ya hilo agano, kisha atarudi nchi yake.

29 לְמוֹעֵד יָשׁוּב וַיָּבֵא בְּנֵי וְלֹא- תְהִיָּה itakuwa lakini-haitakuwa kwa-Kusini na-kuja atarudi kwa-wakati-ulioamriwa [H4150](#) [H7725](#) [H0935](#) [H5045](#) [H3808](#) [H1961](#)

וְכִאֲחֻרָּהּ: kama-ya-kwanza [H7223](#) [H0314](#)

“Wakati ulioamriwa, atavamia tena Kusini, lakini wakati huu matokeo yake yatakuwa tofauti na yale ya wakati wa kwanza.

30
 וְזַעַם וְשָׁב וְנִכְאָה כְּתִים צִיִּים בּוֹ וְבָאוּ
 na-atakasirika na-atarudi na-atakuwa-na-uchungu za-Kitimu meli dhidi-yake na-watakuja
[H2194](#) [H7725](#) [H3794](#) [H6716](#) [H0935](#)

בְּרִית עֲזָבִי עַל-וַיָּבִין וְשָׁב וְעָשָׂה קֹדֶשׁ בְּרִית-עַל-
 agano waachao juu-ya na-ataelewa na-atarudi na-atafanya takatifu agano-dhidi-ya
[H1285](#) [H0995](#) [H7725](#) [H6944](#) [H1285](#)

קֹדֶשׁ:
 takatifu
[H6944](#)

Meli za nchi ya Kitimu zitampinga, naye atavunjika moyo. Ndipo atarudi nyuma na kutoa wazi hasira yake dhidi ya agano takatifu. Atarudi na kuonyesha fadhili kwa wale waliachao agano takatifu.

31
 וְהִסִּירוּ וְהָמְעוּזוֹ הַמִּקְדָּשׁ וְחִלְלוּ יַעֲמָדוֹ מִמָּנּוֹ וְזֹרְעִים
 na-wataondoa ngome patakatifu na-watanajisi zitasimama kutoka-kwake na-nguvu
[H5493](#) [H4581](#) [H4720](#) [H5975](#) [H2220](#)

מְשׁוּמָם: הַשְּׁקוּץ וְנָתַנּוּ הַתְּמִיד
 la-uharibifu chukizo na-wataweka sadaka-ya-kila-siku
[H8074](#) [H8251](#) [H5414](#) [H8548](#)

"Majeshi yake yenye silaha yatainuka ili kunajisi ngome ya Hekalu, na kuondolea mbali sadaka ya kuteketezwa ya kila siku. Ndipo watalisimamisha chukizo la uharibifu lisababishalo ukiwa.

32
 יָדְעִי וְעַם בְּחִלְקוֹת יַחֲנִיף בְּרִית וּמְרִשֵׁי
 wanaomjua lakini-watu kwa-maneno-laini atawapoteza wa-agano na-watendao-uovu
[H3045](#) [H2514](#) [H2610](#) [H1285](#) [H7561](#)

וְעָשׂוּ: יַחֲזְקוּ אֱלֹהֵיוּ
 na-watafanya watakuwa-na-nguvu Mungu-wao
[H2388](#) [H0430](#)

Kwa udanganyifu atapotosha wale walionajisi agano, lakini watu wanaomjua Mungu wao watampinga kwa uthabiti.

33
 בְּחָרֵב וְנִכְשָׁלוּ וְיָבִינוּ לְרֵבִים עָם וּמִשְׁכֵּילֵי
 kwa-upanga lakini-wataanguka wengi watafundisha wa-watu na-wenye-hekima
[H2719](#) [H3782](#) [H0995](#)

יָמִים: וּבְבִנָּה בְּשָׁבִי וּבְלִהְבָּה
 siku na-kwa-uporaji kwa-utumwa na-kwa-moto
[H3117](#) [H0961](#) [H3852](#)

"Wenye hekima watawafundisha wengi, ingawa kwa kitambo watauawa kwa upanga au kuchomwa moto, au kukamatwa au kufanywa mateka.

34
 רָבִים וְעֲלִיהֶם וְנִלְוֹ מְעַט עֶזְרִי יַעֲזְרוּ וּבְהַכְשֵׁלָם
 wengi nao na-wengi-wataungana kidogo msaada watasaidiwa na-watakapoanguka
[H4592](#) [H5828](#) [H5826](#) [H3782](#)

בְּחִלְקֵי קוֹת:
 kwa-unafiki
[H2519](#)

Watakapoanguka, watapokea msaada kidogo, nao wengi ambao si waaminifu wataungana nao.

וּלְלָבָן na-kung'arisha	וּלְקָרָר na-kutakasa H1305	בָּהֶם wao	לְצַרְוֹף kusafisha H6884	יִקְשְׁלוּ wataanguka H3782	הַמְשֻׁכִּימִים wenye-hekima	וּמִן־ na-baadhi-ya	35
	לְמוֹעֵד: kwa-wakati-ulioamriwa H4150		עוֹד bado H5750	כִּי־ kwa-sababu-	קֵץ wa-mwisho H7093	עֵת wakati H6256	עַד־ mpaka- H5704

Baadhi ya wenye hekima watajikwaa, ili waweze kusafishwa, kutakaswa na kufanywa wasio na waa mpaka wakati wa mwisho, kwa maana bado litakuja kwa wakati ulioamriwa.

כָּל־ mungu-yeyote H3605	עַל־ juu-ya	וַיִּתְגַּדֵּל na-atajikuza H1431	וַיִּתְרוֹמֵם na-atajinyanyua	הַמֶּלֶךְ mfalme H4428	כְּרִצּוֹנוֹ kama-apendavyo H7522	וַעֲשֵׂהָ na-atafanya	36
עַד־ mpaka- H5704	וַהֲצַלִּיחַ na-atafanikiwa	נִפְלְאוֹת mambo-ya-ajabu H6381	וַיִּדְבֵר atasema H1696	אֱלִים wa-miungu H0410	אֵל Mungu H0410	וְעַל־ na-dhidi-ya	אֵל mungu H0410
			נִעֲשֶׂתָה: itafanywa	נִחְרַצָּה imeamuliwa H2782	כִּי kwa-sababu	וְעַם kwa-ghadhabu H2195	כִּלְהָ kutimia H3615

"Mfalme atafanya apendavyo. Atajikweza na kujitukuza juu ya kila mungu, naye atasema mambo ambayo hayajasikiwa dhidi ya Mungu wa miungu. Atafanikiwa hadi wakati wa ghadhabu utimie, kwa maana kile kilichokusudiwa lazima kitokee.

נָשִׁים ya-wanawake H0802	חַמְדַּת tamaa	וְעַל־ na-juu-ya	יָבִין atajali H0995	לֹא hatajali H3808	אֲבָתָיו wa-baba-zake H0001	אֱלֹהֵי Mungu H0430	וְעַל־ na-juu-ya	37
וַיִּתְגַּדֵּל: atajikuza H1431	כֹּל wote H3605	עַל־ juu-ya	כִּי kwa-sababu	יָבִין atajali H0995	לֹא hatajali H3808	כָּל־ mungu- H0433	וְעַל־ mungu-yeyote H3605	na-juu-ya-

Hataonyesha heshima kwa miungu ya baba zake au kwa yule aliyetamaniwa na wanawake, wala hatajali mungu yeyote, bali atajikweza mwenyewe juu yao wote.

אֲשֶׁר ambaye H0433	וּלְאֱלֹהֵי na-mungu H0433	יִכְבֵּד ataheshimu H3513	כְּנוֹ mahali-pake H3653	עַל־ mahali-pake	מַעֲזִים wa-ngome H4581	וּלְאֱלֹהֵי na-mungu H0433	38
וַיִּבְאֶבֶן na-kwa-vito H0068	וַיִּבְכַּסֶּף na-kwa-fedha H3701	בְּזָהָב kwa-dhahabu H2091	יִכְבֵּד ataheshimu H3513	אֲבָתָיו baba-zake H0001	וַיִּדְעָהוּ wakamjua H3045	לֹא־ hawakumjua H3808	
				וּבְחַמְדוֹת: na-kwa-vitu-vya-thamani		וַיִּקְרָה vya-thamani H3368	

Badala ya kuwajali miungu, ataheshimu mungu wa ngome; mungu ambaye hakujulikana na baba zake ndiye atamheshimu kwa dhahabu na fedha, kwa vito vya thamani na zawadi za thamani kubwa.

39 [הכיר] אשר נָכַר אֱלֹהֵי עַם- מְעִיזִים לְמִבְּרָרִי וְעֵשָׂה
[atamtambua] ambaye mgeni mungu pamoja-na- za-ngome kwa-ngome na-atafanya
H5236 H0433 H4581 H4013

יְחַלֵּק וְאֶרְצָה בְּרָבִים וְהִמְשִׁילֵם כְּבוֹד יִרְבֶּה (יְכִיר)
atagawanya na-nchi wengi na-atawafanya-watawale utukufu ataongeza (atamtambua)
H0127 H4910 H3519 H5234

בְּמַחִיר:
kwa-bei
H4242

Atashambulia ngome zenye nguvu mno kwa msaada wa mungu wa kigeni naye atawaheshimu sana wale watakaomkubali yeye. Atawafanya watawala juu ya watu wengi, na atagawa nchi kwa gharama.

40 עָלִיו וְיִשְׁתַּעַר הַנְּגִבַּת מַלְכָּה עֲמוֹ יִתְנַנֵּחַ קֶזַע וּבְעֵת
juu-yake na-atashambulia wa-Kusini mfalme naye atapigana-naye wa-mwisho na-wakati
H5045 H4428 H5055 H7093 H6256

רַבּוֹת וּבְאֵנוֹת וּבְפָרָשִׁים בְּרַכְבָּב הַצִּפּוֹן מַלְכָּה
nyingi na-kwa-meli na-kwa-wapanda-farasi kwa-magari-ya-vita wa-Kaskazini mfalme
H0591 H7393 H6828 H4428

וְעָבַר: וְשִׁטָּף בְּאַרְצוֹת וּבָא
na-kupita na-kufurika katika-nchi na-ataingia
H7857 H0776 H0935

"Katika wakati wa mwisho, mfalme wa Kusini atapigana naye vita, naye mfalme wa Kaskazini atamshambulia kwa magari ya vita, askari wapanda farasi, na idadi kubwa ya meli. Atavamia nchi nyingi na kuzikumba nchi hizo kama mafuriko.

41 יִמְלִטוּ וְאֵלֶּה יִכְשְׁלוּ וְרַבּוֹת הַצִּבְיָה בְּאַרְץ וּבָא
wataokolewa lakini-hawa wataanguka na-wengi ya-Uzuri katika-nchi na-ataingia
H4422 H0428 H3782 H0776 H0935

עֲמוֹן: בְּנֵי וְרֵאשִׁית וּמוֹאָב אֶדוֹם מִיָּדוֹ
wa-Amoni wa-wana na-wakuu na-Moabu Edomu kutoka-mkononi-mwake
H5983 H7225 H4124 H0123 H3027

Pia ataivamia Nchi ya Kupendeza. Nchi nyingi zitapinduliwa, bali Edomu, Moabu na viongozi wa Amoni wataokolewa kutoka mkono wake.

42 תְּהִיָּה לָא מִצְרַיִם וְאַרְץ בְּאַרְצוֹת יָדוֹ וְיִשְׁלַח
itaokolewa haitaokolewa ya-Misri na-nchi katika-nchi mkono-wake na-atanyoosha
H1961 H3808 H4714 H0776 H0776 H3027 H7971

לְפָלִיטָה:
kwa-kutoroka
H6413

Atapanua mamlaka yake juu ya nchi nyingi; hata Misri haitaepuka.

43 מִצְרַיִם חַמְרֹת וּבְכָל וְהַכֶּסֶף הַזָּהָב בְּמִכְמֵנֵי וּמִשְׁלַח
vya-Misri vya-thamani na-vitu-vyote na-fedha dhahabu hazina-za na-atatawala
H4714 H3605 H3701 H2091 H4362 H4910

בְּמִצְעָדָיו: וְכִשִּׁים וְלִבִּים
katika-hatua-zake na-Wakushi na-Walibya
H4703 H3569 H3864

Atamiliki hazina za dhahabu, fedha na utajiri wote wa Misri, pamoja na Walibia na Wakushi kwa kujisalimisha.

גְּדֻלָּה	בְּחִמָּא	וַיָּצֵא	וּמִצְפּוֹן	מִמִּזְרָח	יִבְחַלְהוּ	וּשְׁמֵעוֹת	44
kuu	kwa-hasira	na-atatoka	na-kutoka-kaskazini	kutoka-mashariki	zitamshtua	na-habari	
	H2534	H3318	H6828	H4217	H0926	H8052	
				רְבִים:	וְלִהְתָּרִים	לְהַשְׁמִיד	
				wengi	na-kuharibu	kuangamiza	
						H8045	

Lakini taarifa kutoka mashariki na kaskazini zitamshtua, naye ataondoka kwa ghadhabu nyingi ili kuangamiza na kuharibu kabisa wengi.

קָדַשׁ	צָבִי-	לְהַר-	יָמִים	בֵּין	אֶפְדָּנוּ	אֶדְלִי	וַיִּטַע	45
utakatifu	Uzuri-wa-	na-mlima-wa-	bahari	kati-ya	ya-jumba-lake	mahema	na-atapiga	
H6944		H2022	H3220	H0996	H0643	H0168	H5193	
		לּוֹ:	עוֹזֵר	וְאֵין	קִצּוֹ	עַד-	וּבָא	
		kwake	msaidizi	na-hakuna	mwisho-wake	mpaka-	na-atafikia	
			H5826	H0369	H7093	H5704	H0935	

Atasimika hema zake za ufalme kati ya bahari na mlima mtakatifu wa kupendeza. Hata hivyo, atafikia mwisho wake, wala hakuna yeyote atakayemsaidia.